

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2024-2025

Ομήρου *Οδύσσεια*

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Γενικοί δείκτες επιτυχίας – Μαθησιακά αποτελέσματα¹

Μέσα από τη διδασκαλία της *Οδύσσειας* του Ομήρου επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να:

- A. Επεξεργάζονται το κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το πλαίσιο παραγωγής του: αναγνωρίζουν το γραμματειακό είδος του έπους και τα χαρακτηριστικά του, προσδιορίζουν την ταυτότητα του κειμένου.
- B. Επεξεργάζονται το κείμενο ως περιεχόμενο: εντοπίζουν και διερευνούν κειμενικά στοιχεία, εντοπίζουν αισθητικά και υφολογικά στοιχεία και αξιολογούν τον λειτουργικό τους ρόλο, κατανοούν τη συνοχή και συνεκτικότητα του κειμένου.
- Γ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως μορφή: οργάνωση και δομή, λειτουργία ποιητικού λόγου, σημασιολογικές διαστάσεις σημαντικών νοηματικά λέξεων.
- Δ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως χώρο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου: προβληματίζονται και διαμορφώνουν την προσωπική τους άποψη για θέματα που τίγονται στην *Οδύσσεια*, αναζητούν και αξιοποιούν πληροφορίες από άλλες επιστημονικές και θεματικές περιοχές για την προσέγγιση και κατανόηση του έργου, διαπιστώνουν τις επιδράσεις που άσκησε η *Οδύσσεια* σε μεταγενέστερους δημιουργούς, εφαρμόζουν τεχνικές και αρχές πολυτροπικότητας και πολυγραμματισμού στην προσέγγιση του έργου.

Βασικές αρχές διδασκαλίας του μαθήματος

1. Εξέταση του κειμένου ενταγμένου στο **γραμματειακό του είδος** και στο **ιστορικοκοινωνικό του πλαίσιο**.
2. Γόνιμη ένταξη των στοιχείων της **εισαγωγής στη διδασκαλία του κειμένου**.
3. Συνεξέταση **μορφής και περιεχομένου**: συνεξετάζονται το «**τι**» (περιεχόμενο), «**πώς**» (στοιχεία τεχνικής, εκφραστικά μέσα) και «**γιατί**» (μηνύματα, αξίες, αντιλήψεις, αρχές) του κειμένου.
4. **Τεχνικές διδασκαλίας εκτενούς κειμένου** (όλον-μέρος-όλον, θεματική προσέγγιση και όχι κατά στίχον ερμηνεία, επικέντρωση στην κάλυψη των γενικών δεικτών επιτυχίας, συνδυασμός μαθητοκεντρικών μεθόδων: διερευνητική, ανακαλυπτική, συνεργατική, επίλυση προβλήματος, διαθεματικότητα κ.ά., δημιουργικές δραστηριότητες, πρόκληση ενδιαφέροντος, καλλιέργεια δεξιοτήτων, βιωματικότητα, επικαιροποίηση κ.λπ.).
5. **Ορθή, εκφραστική ανάγνωση** του κειμένου από τον/την εκπαιδευτικό. Η αποτελεσματικότητά της ενισχύεται με **αναγνωστική οδηγία** προς τους/τις

¹ Βλ. *Αναλυτικό Πρόγραμμα Αρχαίων Ελληνικών – Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας*.

μαθητές/μαθήτριες, ώστε αφενός αυτοί/αυτές να μην παρακολουθούν παθητικά και αφετέρου να αναδειχθούν οι θεματικοί άξονες του κειμένου.

6. **Βιωματικότητα και επικαιροποίηση**, ώστε να αναδειχθεί και η χρηστικότητα του μαθήματος.
7. **Μελέτη και εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος**, επιλογή από τις ενδεικτικές δραστηριότητες που προτείνονται στους ΔΕ/ΔΕ.
8. **Τήρηση του προβλεπόμενου προγραμματισμού**, ώστε να καλυφθεί ορθά ολόκληρο το έργο.
9. **Αξιολόγηση**: βλ. σχετικές οδηγίες.

<https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/axiologisi>

Διδακτικά εγχειρίδια

1. Σαμάρια, Μ. & Τοπούζης, Κ. (χ.χ.). *Αρχαία Ελληνικά (ΜΤΦΡ.) Ομηρικά έπη. Οδύσσεια Α΄ Γυμνασίου*. Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος». https://sch.cy/sm/435/archaia_ellinika_omirika_epi_odysseia_a_gym_vm.pdf
2. *Από τον Όμηρο στην Αρχαϊκή Επική Ποίηση της Κύπρου και στην Ελένη του Ευριπίδη. Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου. Επιλογή Σχετικών Κειμένων της Αρχαίας Κυπριακής Γραμματείας*. (2018). Λευκωσία: Π.Ι.Κ. - Υ.Α.Π.

https://sch.cy/sm/435/archaia_kypriaki_grammateia.pdf

Ομήρου Οδύσσεια			
Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2024-2025		Α΄ Τετράμηνο (2 διδακτικές περιόδους)	
Ενότητες	Στίχοι - Θέματα	ΔΕ/ΔΕ	Διδακτικές περιόδους
Εισαγωγή σελ. 8-16	<ul style="list-style-type: none"> Εισαγωγή στον Όμηρο Εισαγωγή στην Αρχαϊκή Επική («Ομηρική») Ποίηση της Κύπρου - Επικός Κύκλος (τεύχος <i>Από τον Όμηρο στην Αρχαϊκή Επική Ποίηση της Κύπρου και στην Ελένη του Ευριπίδη</i> - ΑΚυΓ)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες A1, A2, B2, Γ1, Γ3, Δ1, Δ3	2 δ.π.
Ραψωδία α	<ul style="list-style-type: none"> Στίχοι 1-25 (σελ. 17-20): Προοίμιο	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες A1, A2, B1, B2, B3, Γ1, Γ2, Γ3, Δ1	2 δ.π.
	<ul style="list-style-type: none"> Στίχοι 26-108 (σελ. 21-25): Πρώτο συμβούλιο των θεών στον Όλυμπο	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B1, B2, B3, Γ1, Δ1, Δ4	2 δ.π.
	<ul style="list-style-type: none"> Στίχοι 109-173 (σελ. 26-31): Εφαρμογή του δεύτερου μέρους του σχεδίου της Αθηνάς. Φιλοξενία της θεάς από τον Τηλέμαχο.	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες A2, B1, B2, B3, Γ1, Γ3, Δ1, Δ2, Δ4, Δ5	2 δ.π.
	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση στίχων 174-497 (σελ. 17, 32-42)		
Ραψωδίες β, γ, δ	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 45-47)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B3, Γ1	1 δ.π.
Ραψωδία ε	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 51) Στίχοι 165-248 (σελ. 57-59): Η ζωή του Οδυσσέα στην Ωγυγία. Διάλογος Καλυψώς-Οδυσσέα.	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B1, B2, B3, Γ1, Δ1, Δ4, Δ5	2 δ.π.
Ραψωδία ζ	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 73) Στοχευμένη ανάγνωση στίχων 139-259 (σελ. 73-77)		2 δ.π.
Ραψωδία η	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 79)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B3, Γ1	
Ραψωδία θ	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 79-80) Στίχοι 301-328, 396-438: Το τραγούδι του Δημόδοκου για τον Άρη, την Αφροδίτη και τον Ήφαιστο (ιστοσελίδα - Χρήσιμο υλικό: <i>Συμπληρωματικοί στίχοι ραψωδίας θ (301-328, 396-438): κείμενο και σημειώσεις για τον εκπαιδευτικό</i>) Ομηρικός Ύμνος <i>Εἰς Ἀφροδίτην</i>, στ. 58-65: Ο στολισμός της Αφροδίτης (τεύχος ΑΚυΓ, σελ. 11)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B3, Γ1, Δ3, Δ5	2 δ.π.
Ραψωδίες θ και ι	<ul style="list-style-type: none"> Στίχοι θ 550-688 και ι 1-41 (σελ. 85-89): Αποχαιρετιστήρια συνάντηση Οδυσσέα-Ναυσικάς. Το τραγούδι για τον Δούρειο Ίππο. Θρήνος του Οδυσσέα και αυτοπαρουσίαση. Περίληπτική αναδιήγηση ραψωδίας ι (σελ. 90)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες	3 δ.π.

Ομήρου Οδύσσεια			
Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2024-2025		Α΄ Τετράμηνο (2 διδακτικές περιόδους)	
Ενότητες	Στίχοι - Θέματα	ΔΕ/ΔΕ	Διδακτικές περιόδους
		A1, B1, B2, B3, Γ1, Δ1, Δ2, Δ4, Δ5	
Ραψωδία κ	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 100)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B3, Γ1	3 δ.π.
Ραψωδία λ	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 101-102) Στίχοι 99-249 (σελ. 102-106): Συνάντηση του Οδυσσέα με τον μάντη Τειρεσία και με τη μητέρα του.	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες A2, B1, B2, B3, Γ1, Δ1, Δ2, Δ4, Δ5	
Ραψωδία λ	<ul style="list-style-type: none"> Στίχοι 522-550 (σελ. 108, 110): Συνομιλία του Οδυσσέα με τον Αχιλλέα	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B1, B2, B3, Γ1, Δ1, Δ4	1 δ.π.
Ραψωδίες μ, ν, ξ, ο	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 111-112, 120-121)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B3, Γ1	1 δ.π.
Ραψωδία π	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 121) Στίχοι 185-336 (σελ. 127-130): Αναγνώριση του Οδυσσέα από τον Τηλέμαχο. Κατάστρωση σχεδίου αντιμετώπισης των μνηστήρων.	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B1, B2, B3, Γ1, Δ1, Δ3, Δ4	2 δ.π.
Ραψωδίες ρ, σ, τ, υ, φ	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 131, 133, 135-136, 141)	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B3, Γ1	1 δ.π.
Επανάληψη-Διαγώνισμα-Ανατροφοδότηση / Εργασίες		4 δ.π.	
Σύνολο διδακτικών περιόδων Α΄ Τετραμήνου		30 δ.π.	

Ομήρου Οδύσσεια			
Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2024-2025		Β΄ Τετράμηνο (1 διδακτική περίοδος)	
Ενότητες	Στίχοι – Θέματα	ΔΕ/ΔΕ	Διδακτικές περιόδους
Ραψωδία χ	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 146) Στίχοι 1-446 (σελ. 146-151): Ο Οδυσσέας αποκαλύπτεται και επιτίθεται στους μνηστήρες.	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B1, B2, B3, Γ1, Γ3, Δ1, Δ3-4	2 δ.π.
Ραψωδία ψ	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 152) Στίχοι 89-381 (σελ. 152-157): Η αναγνώριση του Οδυσσέα από την Πηνελόπη και ο «Μικρός Απόλογος».	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B1, B2, B3, Γ1, Γ3, Δ1-4	3 δ.π.
Ραψωδία ω	<ul style="list-style-type: none"> Περίληπτική αναδιήγηση (σελ. 158) Στίχοι 265-377 (σελ. 158-160): Αναγνώριση του Οδυσσέα από τον Λαέρτη.	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B1, B2, B3, Γ1, Δ1-4	2 δ.π.
	<ul style="list-style-type: none"> Στίχοι 501-580 (σελ. 160-161): Θεϊκή επέμβαση αποτρέπει τη σύγκρουση και επιβάλλει συμφιλίωση.	Επιλογή από ενδεικτικές δραστηριότητες B1, B2, B3, Γ1, Δ1, Δ4, Δ5	2 δ.π.
<ul style="list-style-type: none"> Ανακεφαλαιωτικές δραστηριότητες - Συνολική θεώρηση Ιδιαίτερη μνεία: Η Κύπρος της <i>Οδύσσειας</i> του Ομήρου και ο Όμηρος της Κύπρου		A1, A2, B1, B3, Γ1, Δ1-4	2 δ.π.
Επανάληψη-Διαγώνισμα-Ανατροφοδότηση / Εργασίες		4 δ.π.	
Σύνολο διδακτικών περιόδων Β΄ Τετραμήνου		15 δ.π.	
Σύνολο διδακτικών περιόδων έτους		45 δ.π.	